

Rebolusyonyong Pahayagan Pangmasa sa Panay

Tuig 44, Numero 2

Hiligaynon nga Edisyon

Hunyo 2021

Editoryal

Ipadayon kag paigtingon ang paghimakas para sa matuod nga kahilwayan

Wala sang matuod nga kahilwayan ang pumuluyo samtang nagapabilin ang sistema sang pagpanghimulos kag pagpamigos sang pipila sa kadam-an nga pumuluyo.

Humalin sa termino sang reaksyonaryo nga rehimeng US-Macapagal, ang Hunyo 12 ginkilala bilang adlaw sang kahilwayan sang Pilipinas halin sa kolonyalismong Espanyol. Nakasandig ini sa petsa sang gindeklarar sang sadto presidente nga si Emilio Aguinaldo, isa ka ilustrado, palasurendir kag traidor sa Katipunan. Apang kun usisaon ang kasaysayan, ang pagdeklarar ni Aguinaldo sang kahilwayan sang Pilipinas halin sa Espanya sadtong Hunyo 12, 1898 deklarasyon sang isa ka papet nga gobyerno nga nakasandig, nagasalig, kag nagaluhod sa mga mananakop nga Amerikano. Wala sini ginkilala ang

makahuluga nga papel sang nag-alsa nga masang Pilipino nga nagtabog sa mga Espanyol sa Pilipinas.

Sa idalum sang pagpamuno ni Aguinaldo, napaslawan ang mga ilustrado nga pamunuan kag dag-on ang rebolusyon nga gin-umpisahan ni Andres Bonifacio kag sang Katipunan sang 1896 nga nagatuyo sa paghilway sang bug-os nga Pilipinas halin sa gapos sang pagkaulipon sang mga dumuluong. Sa baylo, sila ni Aguinaldo ang nagyaob kag nakighimbon sa mananakop nga Amerikano batuk sa nagahimakas nga pumuluyong Pilipino. Ini nga mga traidor ang naghawan sang dalan sa pagbulos sang imperyalistang US sa pagsakop sang aton pungsod.

Sa idalum sang imperyalistang US, ang nauna nga mga papet nga rehimen sa Pilipinas nagkilala sang Hulyo 4 bilang adlaw sang kahilwayan. Sandig

ini sa hitabo sadtong Hulyo 4, 1946 kun sa diin napwersa ang mga Amerikano nga ideklara ang paltik nga independensya sang Pilipinas bangud sa mabaskog nga demanda sang pumuluyo. Apang ginseguro sini ang padayon nga pagdominar sa ekonomiya, pulitika kag militar sang Pilipinas paagi sa pagpapag-on sang mga maka-US nga kasugtanan kag pagpabilin sang pungsod sa malapyudal kag malakolonyal nga sistema. Bangud sini, ang selebrasyon sang adlaw sang kahilwayan kada tuig isa lang ka padihot sang mga naghari nga sahi sa Pilipinas, para papatihon ang mga Pilipino nga nahilway na kita sa kontrol sang mga dumuluong.

Ginseguro sang mga papet nga rehimen nga wala sang signipikante nga pagbag-o nga maagum ang pumuluyong Pilipino sa ila ginaantus nga pagpanghimulos kag pagpamigos. Ini nga mga rehimen pulos nag-alagad sa interes sang dumuluong, lokal nga mga agalon mayduta kag lokal nga burgesya-kumprador sa pagpagusa sa dunang manggad kag paghugakum sang ganansya halin sa balhas kag dugo sang mga mga nagapangabudlay nga Pilipino. Para ipabilin ini nga sistema, ginadingutan ang pumuluyo sang sandigan nga kinamatarung pareho sang pag-angkon sang duta

sang mangunguma, bastante kag nagakaigo nga sweldo sang mga mamumugon, libre nga edukasyon kag serbisyo sa ikaayong lawas kag iban pa nga pangkatilingban nga serbisyo.

Sa tanan nga papet nga rehimen, pinakamalain ang subong nga rehimen US-Duterte sa pagpang-atake sa basehan nga kinamatarung kag kahilwayan sang pumuluyo. Nalabawan na sini ang kapintas kag kurapsyon sang diktador nga si Marcos. Lubos nga ginpanginpuslan kag gingamit ni Duterte ang iya poder para pangapinan ang interes sang mga imperyalista nga US kag China, sang iya pamilya kag mga kroni sa paghukhok sang kaban kag dunang manggad sang banwa. Wala hawid nga ginpasingki ang pasismo sa paglunsar sang paltik nga gera kontra-druga, gera kontra-Moro kag kampanya kontra-insurhensya nga nagpatay sang masobra 30,000 kag nagresulta sa malaparan nga pagkawasak sang mga komunidad, puluy-an kag palangabuhian. Ginpasar ang kontra pumuluyo nga Anti-Terror Law nga mas nagpasingki sang terorismo sang estado kontra sa mga aktibista, progresibo, rebolusyonaryo kag mga kritiko nga nagapamatuk sa kapalpakan, kapabayaan kag krimen sang rehimen.

Samtang daw totoy nga nagapang-ikog kag sunud-sunoran sa kagustohan sang iya nga mga imperyalista nga amo nga US kag China. Inutil si Duterte sa pagdepensa sang kinamatarung sang Pilipinas sa West Philippine Sea batuk sa pagpang-agaw sang China sa mga isla kag bahura nga ara sa sulod sang teritoryo sang Pilipinas. Iya ginpabay-an ang presensya sang mga tropang Amerikano nga hilway nga maglumbayag kag gamiton ang pungsod bilang base militar sini paagi sa VFA.

Malahalon para sa subong nga henerasyon nga Pilipino ang madalum kag kritikal nga pagtuon sa kasaysayan para mahangpan ang pinakaugat sang pagkaulipon sang katilingban nga Pilipino. Paagi sini, magaathag ang pagkamatarung sang nagaluntad nga armado nga paghimakas nga ginalunsar sang CPP-NPA-NDF kag pumuluyong Moro kag pagkakinahanglanon sang rebolusyon para mahilway sa pagpanghimulos kag pagpamigos ang pumuluyong Pilipino. Kag labaw sa tanan, mahangpan ang importansya sang pagpukaw, pag-organisa kag paghulag sang masa bilang makahuluga nga hinganiban sa pagpukan sang tiraniko nga pagginahum pareho sang rehimen US-Duterte, kag pagwasak sa mahimuslanon kag mapiguson nga sistema para maangkon ang matuod nga pag-uswag kag kahilwayan sang pumuluyong Pilipino.#DD

Ang Daba-Daba ang rebolusyonaryong pahayagan pangmasa sa Panay. Ginapublisar ini makaisa kada bulan. Ginabaton sang Daba-Daba ang ano man nga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita kag mga suhestyon para mapauswag ang aton pahayagan.

 @panayrevinfo

 @Daba-Daba Panay

 dabadabapanay.home.blog

Sa subong nga Isyu

**Editorial: Ipadayon kag paigtingon ang paghimakas para sa matuod nga kahilwayan* p1

**Paghimakas sang mga mangunguma sa Tan Estate, madinalag-on* p3

**EO 130 ni Duterte katalagman sa palangabuhian sang mangunguma kag dugang nga pagwasak sang kapalibutan sa Panay* p4

** Ambus sang NPA-MNC para sa hustisya*

** Treyning-militar sang NPA sa tunga sang atake sang kaaway* p4

** Ginarespeto sang NPA ang mga kababainhan*

** Kondenaron ang pagpatay kay Reynaldo Bocala!* p7

**Mga Balita* p8

**Caduy* p10

Paghimakas sang mga mangunguma sa Tan Estate, madinalag-on

Ang Tan Estate isa sa mga malapad nga kadutaan sa 1st district sang Capiz nga ang kalaparon nagalab-ot sa 385 ektarya. Ini ang nahamtang sa boundary sang Pres. Roxas kag Pilar, sa probinsya sang Capiz. Ginasakop sini ang mga Barangay sang Culilang, Dulangan kag San Esteban. Ang malapad nga duta sang pamilya Tan ang ginatamnan sang tubo, mais, nipa kag punongan sang isda. Sang 1997 gin-award sang DAR sa mga mangunguma ang 199 ektarya nga bahin sang duta nga napasakop sa CARP paagi sa Compulsory Acquisition para sa 132 ka benepisyaryo (ARBs o agrarian reform beneficiaries) nga may ginaangkon nga CLOA.

Sa pihak sang desisyon kag pag-award sa ila sang duta wala nakaposisyon ang mga mangunguma bangud sa mga mapaniplang nga maniobra sang agalon mayduta nga si Nemencio Tan. Halimbawa sini ang pagkambyo gamit sang duta halin sa agrikultural pakadto sa komersyal para indi masakop sang DAR sa programa sa reporma sa duta. Gamit ang iya kwarta kag poder nagpasaka ini sang kaso para ibalewala ang ginpagwa nga Compulsory Acquisition sang duta kag kanselasyon sang CLOA sang mga mangunguma. Bangud sini nagtulog ang kaso sang sobra sa isa ka dekada.

Sa padayon nga pagpanag-iya sang mga Tan sa duta, ang mga benepisyaryo nga mangunguma ginhimo nga mamumugon kag suluguon sang mga Tan. Ang tanan nga mangunguma sa hacienda obligado nga magtrabaho pareho sa pagtanum, tapas kag karga sang tubo, kag pagtanum sang paray kag mais. Ginpanginpuslan sang todo ang ila kusog pangabudlay paagi sa manubo nga suhol, pagpang-ipit kag pagkontrol sang ila hulag gamit ang mga armado nga mga goons kag administrador nga si Ferdinand Bacanto nga amo man ang Brgy. Kapt. sang Culilang.

Sa ini nga pagpanghimulos sang mga Tan nangisog kag nagbato ang mga mangunguma para

iduso ang ila kinamatarung nga bawion ang ila duta nga sa malawig nga panahon wala nila maangkon. Determinado nga gin-organisa ang ila kubay nga ila ginhingalanan nga Montecarba (Montecarlo Agrarian Reform Beneficiaries Association) kag gindemanda sa gobyerno nga ipatuman na ang nauna nga desisyon sang DAR pabor sa mga ARB. Sang Pebrero 6, 2017 gin-okupar sang 44 ka mga ARB ang bahin sang duta nga gin-award sa ila kag nagpatindog sang kampuhan para ululupod nga magtanom kag ipaabot ang mensahe sa DAR kag bag-o nagbulos nga rehimeng Duterte nga dapat ihatag na ang duta sa mga benepisyaryo.

Ginkaalarma sang mga Tan kag administrador sini nga si Bacanto ang hulag sang mga mangunguma. Gamit ang mga bayaran nga goons ila ginharass kag ginpahug ang mga mangunguma para maghalin sa ila pagposisyon sa duta. Mas nangin bayolente ini sadtong Pebrero 11, 2017 sang ginbungkag kag ginppangluthang sang mga goons ang mga nagkampo nga mangunguma nga gintunaan sang pagkapatay sang isa kag pagkapilas sang lima ka biktima.

Bisan pa man nga may nadulaan sang kabuhi wala ini nakapugong kag sa baylo nangisog nga ipursiger ang ila paghimakas, sa bulig sang mga progresibo nga organisasyon nga nagatib-ong sang ila kinamatarung sa duta.

Matapos ang tatlo ka tuig sang maduguon nga kumprontasyon, madinalag-on nga nainstalar ang mga benepisyaryo sang Mayo 11, 2021. Ginpamatud-an sini nga paagi sa paghiliusa kag ululupod nga paghulag maangkon sang masang mangunguma ang kinamatarung sa duta.

Apang dapat man mahakos sang mangunguma kag pumuluyo nga paagi lamang sa paglunsar sang rebolusyong agraryo kag pagpadaug sang demokratiko nga rebolusyon lubos nga maangkon ang kahilwayan kag kinamatarung para maangkon ang duta. #DD

EO 130 ni Duterte katalagman sa palangabuhian sang mangunguma kag dugang nga pagwasak sang kapalibutan sa Panay

(Una sang 2 ka artikulo)

Tuman ka peligroso ang EO 130 nga ginpirmahan ni Duterte nga nagdula sang moratorium (temporaryo nga pagpauntat) sa pagbukas sang mga bag-o nga minahan nga pat-ud nga magadala sang daku nga kahalitan sa palangabuhian sang mga mangunguma, pagpang-agaw sang ila ginatalauma nga duta kag dugang nga pagkawasak sang kapalibutan sang Panay kag bug-os nga pungsod. Liwat naman nga ginhawanan sang tuta nga rehimeng US–Duterte ang dalan para sa mga multi-nasyunal nga korporasyon sa pagmina kag mga lokal nila nga subsidyaryo nga nagalalaway sa pagpanginpulos sa dunang manggad labi na sa mga mineral nga ginaangkon sang bilog nga isla.

Sang ginpasar ang Mining Act of 1995 sang rehimeng US-Ramos, nagdinaguso ang aplikasyon sang mga multinasyunal nga mga korporasyon sa pagmina sa pungsod lakip sa Panay. Indi magnubo sa 20 porsyento sang bilog nga isla ang ginsakop sang mga aplikasyon sa pagmina sang lain-lain nga dumuluong kag lokal nga mga konsesyon sang pagmina.

Nag-ani sang mabaskog nga pagpamatuk sang pumuluyo nga mangunguma kag Panayanon ang amo nga lihok sang mga korporasyon sa

pagmina. Para pangapinan ang duta, kapalibutan kag palangabuhian gintukod ang malapad nga alyansa sang Panay Enviromental Protection Alliance kag Capiz Enviromental Protection Alliance para hugpungon ang lain-lain nga sektor kag mga alyado para pamatukan ang halit nga mahimo tugahon sang makahalalit nga pagmina. Aktibo nga ginpahulag ang pumuluyo para sa pagpirma sang petisyon, paghiwat sang mga protesta kag caravan, mga dialogue sa municipal kag provincial LGU, paghiwat sang mga forum sa mga apektado nga kabaryuhanan, kag lobbying sa mga probinsyal nga LGU para punggan ang pagmina.

Isa ka talupangdon nga kadalag-an sang amo nga ululupod nga paghulag sang pumuluyo ang pagduso sa probinsyal nga gobyerno sang Capiz sa pagpasar sang resolusyon nga 15 ka tuig nga moratorium sa pagmina sa probinsya sadtong 2004 kag ginpalawig pa gid sang 50 ka tuig sang 2006.

Apang ang amo nga kadalag-an ang mahimo mabalewala sang subong nga pagpatuman sang EO 130.

Paagi sa amo nga hagna ginabuksan ang pungsod sa dumuluong nga pagpandambong kabaylo sang malaparan nga pagkaguba sang kapalibutan, ulumhan kag katalagman sa kabuhi sang pumuluyo.

Opensiba sang BHB

Ambus sang NPA-MNC para sa hustisya

(Ilaya Kanaway, NPA-Mt. Napulak Command)

Madinalag-on nga gin-ambus sang yunit sang New People's Army-Mt. Napulak Command (NPA-MNC) ang Scout Platoon sang 61st IBPA sadtong Mayo 15, 2021, alas-10:00 sang aga sa lindero sang Miag-ao, Iloilo kag Sibalom, Antique. Ginpalukpan sang *command-detonated explosive* ang nagalakat nga pwersa sang militar nga nagtuga sang indi magnubo sa 10 ka kaswalidad kon sa diin lima ang napatay kag indi

magnubo sa lima ang pilason. Isa ka SSgt. Antot ang napilasan kag ginbawi-an sang iya nga kabuhi sa ospital.

Ginpahayag sang NPA-MNC nga kabahin sa pagpanukot sa mga pasista kag kriminal nga tropa sang AFP kag PNP ang nasambit nga aksyon sang NPA. Isa ini ka paghatag sang hustisya sa mga sibilyan nga biktima sang paglapas sang tawhanon nga kinamatarong kag pagpamatay kaangay nanday

John Faroichilin (Onop, Miag-ao), Vernel Mondreal (Iganulong, Sibalom), 9 ka Tumandok sang Tapaz, Capiz kag Calinog, Iloilo kag sa iligal nga ginpangdakop nga Sibalom 11 (Antique) kag Tumandok 9 (Capiz, Iloilo). Ang 61stIB, kaupod sang 79thIB kag mga mobile forces sang PRO6 madugay naman nga ginareklamo sang mga mangunguma sa bukid nga kabarangayan sang Miag-ao, San Joaquin, Igaras, Tubungan, Leon sa probinsya sang Iloilo kag Sibalom, Hamtic, San Remegio sa probinsya sang Antique nga ginpaidalom nila sa focused military operation kag RCSP umpisa Pebrero 2021. Nangin lapnagon ang

pagkontrol sang hulag, pagpamahug kag pilit nga pagpasurender sang militar kag pulis sa mga pumuluyo nga ila ginapatu-patuan nga nagasuporta sa NPA.

Ang NPA-MNC padayon nga magapangapin sa interes sang malapad nga pumuluyo nga ginapigos kag ginahimuslan. Indi ini magapabaya nga mangin sulhay lang nga himu-on sang nagapakuno-kuno nga maki-pumuluyo nga AFP kag PNP ang ila malain nga tinutuyo nga waskon ang malinong nga pangabuhi kag nagahiliusa nga kubay sang pumuluyo sa kaumhan. **#DD**

Treyning-militar sang NPA sa tunga sang atake sang kaaway

Madinalag-on nga natigayon sang isa ka yunit sang NPA-Mt. Baloy Command ang apat ka adlaw nga paghanas sang mga bag-o nga pulang hangaway kag katapuan sang milisyang banwa. Lakip sa paghanas ang mga pagtuon sa syensya militar, mga layi sang matarong nga inaway

banwa, pagtiro, maniobra pangkombat, kag indibidwal nga mga kahanasan. Naglab-ot sa 18 nga mga hangaway ang nagpasakop sa paghanas.

Ginhiwat ang treyning sa isa ka tago nga lugar sang larangang gerilya sa tunga sang masingki nga operasyon sang militar. Sa panahon sang aktibidad, indi magnubo sa 90 nga pasista nga tropa sang kaaway ang nagapanglugas sa mga malapit nga baryo.

Mainit ang pag-abi-abi sang mga pumuluyo sa mga kaupod kag mapagsik ang partisipasyon sa mga aktibidad sang yunit. May mga pumuluyo nga nag-dul-ong sang pagkaon kag iban pa nga *supply* bilang amot agud matigayon ang aktibidad. Ginpahugot ang pag-uyat sa oryentasyon sang sikreto nga paghiwat sang mga aktibidad sa kubay sang organisadong pumuluyo agud madepensahan ang ila nga seguridad. **#DD**

Ginarespeto sang NPA ang mga kababainhan

(Ilaya Kanaway, NPA-Mt. Napulak Command)

Pulos binutig kag pangguba nga propaganda. Ini ang sabat sang NPA-Mt. Napulak Command (NPA-MNC) sa mga ginpahayag sang Armed Forces of the Philippines (AFP) nga kuno gina-molestya ang mga kababainhan sa sulod sang NPA. Ginpagwa sang 61stIBPA sa midya si alyas Nene, isa ka menor-de-edad nga babayi, nga kuno ginhimuslan sang mga katapu sang NPA-MNC. Nangin mas indi mapatihan ang estorya sa gindugang sang militar nga may iban pa kuno nga hangaway subong ang nagbulusong kag ginatago na lamang

sang NPA. Ginpanginwala sang NPA-MNC ang ini nga malisyoso nga akusasyon. Suno kay Ilaya Kanaway, tagpamaba sang NPA-MNC, kabahin ini sang mahigko kag desperado nga pamaagi sang AFP agud pakalainon ang maayo nga imahen sang NPA nga nagaagum sang malapad nga suporta sang pumuluyo sa Panay halin sa pagtukod sini.

Sa ubay kag absoluto nga pagpamuno sang Partido Komunista ng Pilipinas, hugot nga nagakapot

sa salsalon nga disiplinang NPA. Ginapatudok sa kada katapu sang NPA ang pagrespeto kag pagkilala sa importante nga papel sang mga kababainhan sa rebolusyon. Partikular ini nga nakasaad sa Walo ka Punto nga Dapat Tandaan nga nagagiya sa mga pulang hangaway: *Indi paghimuslan ang kababainhan.*

Sa malawig na nga panahon, napamatud-an sang NPA ang husto nga paglantawan, pagtratar kag pag-tib-ong sa kinamatarung sang mga kababainhan. May mga nagaluntad man nga pagsulundan nga nagahatag proteksyon sa ila. Dugang pa ni Kanaway, wala sang lugar ang mga manyakis, manuglugos ukon mga bastos sa sulod sang NPA.

Sa pihak nga bahin, notoryus ang AFP sa mga kabaryuhanan sa kaumhan sa pagpang-into kag paghimulos sa mga kababainhan. Ordinaryo na nga hinambiton sang mga ginikanan nga *“Maayo pa nga ibilin ang amon bata nga dalaga sa isa ka platon nga NPA sangsa ibilin upod sa isa ka army”*.

Dugang sang NPA-MNC, “athag nga mapaslaw ining desperado nga pagpangguba sa imahen sang mga personalidad kag hangaway sang NPA. Ang NPA padayon nga nagadamo, nagalapad ang erya kag nagabaskog. Ang mga kabutigan kag malisyoso nga propaganda sang AFP indi maka-utod sa hugot nga paghiliusa sang pumuluyo kag NPA o makapaluya sa determinasyon sini nga magsulong sa pagpakig-away. #DD

Pagtener sang RCSP, paborable sa mga kriminal

(Ariston Remus, NPA- Napoleon Tumagtang Command)

Inutil ang yunit sang 61st IB Philippine Army nga nagapatigayon sang Retooled Community Support Program (RCSP) nga pangapinan ang pumuluyo sang mga kabaryuhanan sang Leon, Iloilo batuk sa isa ka naghuramentado nga malain nga elemento sa komunidad.

Sang Mayo 2021, sunod-sunod nga ginpangtiro kag ginpangbuno ni Ernie Carpio ang apat ka pumuluyo sang Barangay Cagay, Danao kag Bucari sa Leon, Iloilo. Gab-i sang Mayo 8, una nga nangin biktima ni Carpio ang duha ka pamatan-on nga taga-Cagay. Pagka-aga sang Mayo 9, ginluthang niya ang ex-Barangay Kapitan sang Danao nga si Zusimo Loquias. Napatay si ex-kapitan Loquias kag nasamaran si Meann Tahum nga nakadungan lang ni Loquias sa paglakat.

Si Ernie Carpio, isa ka kontra-rebolusyonaryo nga malain nga elemento kag madugay na nga ginareklamo sang iya mga kasimaryo. Halimbawa sini ang sige nga pagpamahug gamit ang iya nga armas bisan sa iya mga himata. Sadtong Hulyo 2020, ginkumpronta siya sang isa ka yunit sang NPA-Napoleon Tumagtang Command (NPA-NTC) agud pahalidon sa baryo kag hatagan sang kahigayunan nga makapanibag-o. Sa baylo, patraidor nga gintiro-

patay sini ang isa ka kaupod kag ginhimo nga taming ang iya kabataan para indi makabalos sa pagpalupok ang NPA. Nangin target siya sa pag-aresto sang Hukmanan sang Pumuluyo gani nagpalagyo siya halin sa ila lugar.

Wala sang ginhimo ang mga tropa sang 61st IB nga ara lang malapit sa lugar sang krimen, para segurohon nga madakpan kag mapanabat si Carpio, bangud ila ini *intelligence asset*. Sa impormasyon nga nakuha sang NPA-NTC, ginagamit siya sang militar nga giya sa ila mga operasyon. Ang presensya man sang RCSP sa mga barangay sang Cagay, Danao kag Bucari ang naghatag sang kumpyansa kay Ernie Carpio nga magbalik sa lugar kag maghimo sang krimen kontra sa pumuluyo. Antes ang sunod-sunod nga pagpamatay, nagsinggitan pa siya kag nagpamahog sa mga pumuluyo sang Cagay. Nagpangayo bulig ang taga-baryo sa army nga naga-RCSP apang wala sila sang ginhimo nga aksyon para matapna ini.

Padayon nga nagapanawagan ang NPA-NTC sa ululupod nga paghulag sang pumuluyo para depensahan ang ila kaugalingon batuk kay Carpio, magbulig para matultolan kag madakop sang NPA para mapanabat si Carpio, kag maghiliusa para

paluntaron ang kalinong kag katawhay sa ila mga baryo.

Suno sa NPA-NTC, maathag nga indi makasalig ang pumuluyo sang ila seguridad sa Phil. Army kag PNP. Ginpamatud-an na sang aktwal nga hitabu nga inutil sila sa pagprotekta sang kabuhi sang masa batuk sa malain nga elemento. **#DD**

Kondenaron ang pagpatay kay Reynaldo Bocala!

Mabaskog nga ginkondenar sang Partido Komunista ng Pilipinas kag bilog nga rebolusyonaryong pwersa sa Panay ang patraidor nga pagpatay sang mga elemento sang PNP-CIDG 6 kag 3ID,PA kay Kaupod Reynaldo Bocala kag upod sini nga si Kaupod Willie Epago sa Pavia, Iloilo sang kagab-ihon sang Mayo 29.

Kadre sang Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) si Reynaldo Bocala nga mas nakilala bilang “Ka Minoy/Ka Poling/Ka Bading/Ka Hans” nga naghalad sang daku nga bahin sang iya kabuhi sa pag-alagad sa imol nga mga mangunguma kag pungsudnon-demokratiko nga rebolusyon sa Panay. Nagaserbi man siya bilang isa ka *consultant* sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP).

Si Reynaldo Bocala, 74 anyos, ang nagapaidalum sa medikal nga pagtatap sa syudad sang Iloilo bangud sa iya mga ginabatyag dala sang iya katigulangan. Si Willie Epago, 60 anyos, ang nagabulig para sa mga kinahanglanon sang nasambit nga kaupod. Bangud sa ila medikal nga kondisyon, sila ang naga-oberbar sang mga tikang sa pagkwarantina sang sila ang ginpamatay.

Ang pagpatay kanday Bocala kag Epago, isa ka lubos nga paglapas kag pagbalewala sang International Humanitarian Law (Geneva Conventions) kag Comprehensive Agreement on Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL) nga pareho ginpirmahan sang reaksyunaryo nga gobyerno kag sang NDFP, suno sa pahayag sang PKP Komiteng Rehiyon-Panay.

Ginkabig sang PKP-KR Panay nga kabutigan ang mga istorya sang pulis kag militar nga armado kag nagbato ang duha sang gin-aresto. Ang kriminal nga PNP CIDG-6 kag AFP ang naghimo sang kabutigan kag nagtanum sang mga armas para hatagan rason ang pagpatay kay Bocala kag Epago nga pareho wala sang ikasarang para depensahan ang ila kaugalingon, suno sa PKP.

Nagpanawagan man ang PKP sa pumuluyo nga utdon ang serye sang terorismo sang estado paagi sa malig-on nga pagsulong sang ila mga demokratiko nga handum kag interes sa tanan nga porma kag palaagyan nga kinahanglanon. Dapat pangitaon sang pumuluyo ang hustisya para sa mga biktima sang ekstrahudisyal nga pagpamatay, red-tagging, pang-atake kag intimidasyon paagi sa padayon nga pagbuyagyag kag pagbato sa terror law kag NTF-ELCAC ni Duterte. Pinakamaayo para sa pumuluyo nga mag-upod sa nagabaskog nga armado nga paghimakas sa kaumhan para epektibo nga mabatuan kag malutos ang nagahari sa kakugmat nga rehimen, suno sa pahayag sang PKP.

Nagpahayag sang pakig-unong ang pungsudnon nga pamunuan sang PKP sa mga pamilya, abyan, kag kaupod ni Bocala kag Epago. Ginpasidunggan man sila sang NDF-Negros, PKM-Panay kag NPA-Negros. **#DD**

Vendors sang merkado publiko sa Iloilo, nanindugan batok sa pribatisasyon

Nagpamatok ang mga vendors kag tag-iya sang mga pwesto sa Iloilo City Public Market ukon Central Market batok sa plano nga ipaidalum sa pribado nga *pagdumala* ang merkado paagi sa public-private-partnership (PPP) sang gobyerno. Upod man ang Iloilo City Terminal Market ukon Super sa plano nga pribatisasyon.

Nagpahayag ang mga *vendors* kag *stall owners* sang Central Market nga wala sila ma-konsulta sa liwat nga pagduso sang pribatisasyon sang merkado.

Tuig 2014 pa ang plano nga pribatisasyon sa mga merkado publiko sa Iloilo apang wala madayon bangud sa pagpamatok kag protesta sang pumuluyo. Ginakabalak-an sang mga manugbaligya nga madulaan sang pwesto kon mahimo nga pribado ang merkado bangud indi nila masarangan ang mataas nga arkila. Ginatos nga mga manugbaligya upod na ang mga *ambulant vendors* ang posible nga ma-dislokar sa ila palamugnan. Apektado man ang mga konsumidor sang pagsaka sang mga presyo sang balaklon sa merkado kon matigayon ang pribatisasyon.

Ang SM Development Corporation sang pamilya Sy kag Metro Development Corporation ni Manny Pangilinan ang nagatuyo nga mag-*take-over* sa operasyon sang mga merkado. #DD

10K ayuda kag dugang nga sweldo, gindemanda

Mainit ang panawagan sang mga pumuluyo sa gobyerno ni Duterte nga hatagan sang ayuda ang tanan nga apektado sang pandemya kag dugangan ang matag-adlaw nga sweldo sang mga mamumugon.

Ginaduso sang mga progresibo nga grupo ang paghatag sang ₱10,000 nga ayuda para sa mga pamilya, ₱100 nga subsidyo sa mga mamumugon kada adlaw, kag ₱15,000 nga bulig para sa produksyon. Sarang sang gobyerno nga maghatag sang ayuda sa tanan nga pumuluyo bangud may yara

Mga Abuso sang PNP, ginreklamo

Nagreklamo ang isa ka bag-uhanon nga pulis matapos sakiton kag sug-alawon sang abuso sang iya kapareho nga mga pulis sa *reception rites* sa una niya nga *deployment* sa probinsya sang Aklan sadtong ika-duha nga semana sang Mayo. Ginahimo ang *reception rites* sang nga kapulisan kag militar agud sug-alawon ang mga bag-o sini nga katapuan paagi sa mala-tortyur nga pisikal nga mga pagpangsakit.

Nagreklamo si Patrolman Romel Magsusi nga nangin biktima siya sang pagpang-abuso sang pila ka pulis sang PNP-Aklan Provincial Mobile Unit sa Buruanga. Gin-akusaran niya sanday P/Corporal Richie Lustica, P/Corporal Roque Lurca, Patrolman Christian Solanoy, Patrolman Ruel Cuales, kag Patrolman Ritchel Tolentino sang pagpangsakit. Ginsaylo na ang lima nga mga responsable sa PNP-Libacao Public Safety Company.

Samtang sadtong Mayo 21, gintiro ni P/Corporal Ronald de Tomas ang isa ka manugbulkit nga si Jerald Zonio sa Mambog, Banga, Aklan matapos nga wala mag-intindihanay sa diskusyon. Ginpahayag sang pamilya ni Zonio nga may diperensya sa pamensaron ang biktima.

Sa Pandan, Antique, ginreklamo sang iya mga kasilingan si P/SSgt. Jhune Alvarez nga nagpinalupok sang pusil sadtong Mayo 11 sang mangakig nga indi makahampang sang *online games* bangud sa mahinay nga *internet connection*.

Sang Hunyo 1, nag-trending sa *social media* ang #PulisAngTerorista bangud sa pagdata sang pagpamatay kag abuso sang mga kapulisan sa bilog nga pungsod. Nangin mainit ang talakayan sa *social media* sa brutal nga pagluthang sang hubog nga pulis nga si Police Master Sergeant Hensie Zinampan sa isa ka 52-anyos nga nanay sa Quezon City. #DD

ini sang ₱10.4 trilyon nga pondo para sa pandemya sa idalum sang Bayanihan 3 nga layi.

Sa subong, wala pa natapos ang pagpanagtag sang nauna nga ayuda para sa mga pumuluyo sa idalum sang Bayanihan 2. Halos wala nagtupa ang nauna na nga gin-anunsyo nga bulig sa mga nadulaan sang trabaho, naapektuhan sang mga *lockdown* kag nakwarantina. Ang ₱4,000 nga ayuda nangin duha ka putos sang bugas kag sardinas na lamang sa iban.

Ginareklamo sang mga pumuluyo labi na sa mga kaumhan ang madugay kag indi sostenido nga paghatag bulig sang gobyerno. Sa subong, nagakinahanglan ang isa ka pamilya nga may lima nga katapuan sang indi magnubo ₱10,756 kada bulan para mabuhi. #DD

4.14 milyon Pilipino wala sang trabaho sadtong Abril

Nadugangan ang numero sang wala sang trabaho halin Enero 2021 tubtob sa bulan sang Abril. Naglab-ot na sa 4.14 milyon ang *unemployed* ukon wala sang ubra, kag 7.5 milyon nga pumuluyo ang *underemployed* ukon kulang sang trabaho.

Nagsaka man sa bilog nga Western Visayas ang wala sang trabaho. Naglab-ot sa 312,000 ang *unemployed* sa pinakaulihi nga tantya sadtong Enero.

Wala ginakabig sang gobyerno nga *unemployed* ang mga wala nagapangita sang trabaho ukon nagatambay na lamang. Ginakabig naman nga *employed* ang mga part-time nga mamumugon. Gin-islan ang mga talaksan sang gobyerno sadtong 2005 agud paggwaon nga gamay ang wala sang trabaho sa pungsod. Bangud sa konserbatibo nga talaksan, mas mataas pa ang matuod nga numero sang mga wala sang trabaho sa pungsod.

Sa pagtuon, nagalab-ot sa 35% ang madugang sa aktwal nga kadamuon sa numero sang *unemployed* kon wala-daya ang talaksan sang gobyerno. 3.3% man ang isaka sa tantos sini sa *unemployment rate*.

Bangud sa pagkadula sang trabaho kag kawawad-on sang kita sang mga mamumugon, naglab-ot sa 15 milyon pumuluyo ang nagutom kag 18.6 milyon ang naubusan sang *savings* sadtong 2020. #DD

4 kampo sang militar, ginpalayas sang pumuluyo

Apat nga kampo sang militar ang madinalag-on nga napalayas sang mga pumuluyo sa ila mga baryo sa probinsya sang Quezon, rehiyon sang Southern Tagalog. Paagi sa petisyon, ginpalayas sang mga residente sang Brgy. Sta. Elena kag Cawayan sa Lopez, kag Brgy. Vista Hermosa kag Brgy. P. Herrera sa banwa sang Macalelon ang mga soldado sang AFP sa ila mga baryo.

Ginreklamo sang mga residente sang Sta. Elena ang pagpangguba sang mga soldado sa ila barangay hall kag ang pag-lapta sang mga higku sang mga abusado nga soldado. Bangud sini, ginbawalan sang mga residente ang pagtinir sang mga pasista nga tropa sa ila baryo. Sa Brgy. Cawayan, napilitan nga

maghalin ang mga soldado bangud indi luyag sang mga residente ang pagpalapit sang kampo sa ila.

Ginpalayas man sang mga taga-Vista Hermosa ang kampo sa ila baryo bangud sa kinagamo nga dala sang mga pasista. Sadtong Enero, napatay ang kabayo sang isa nga residente sang nagpinalupok ang mga hubog nga militar kag CAFGU rason nga nagpetisyon ang mga pumuluyo sa konseho sang barangay nga pahalinon ang militar.

Sa pagsaylo sang militar sa Brgy. P. Herrera, ginsug-alaw man sila sang reklamo sang mga pumuluyo.

Napahalin ang mga kampo militar sa Quezon sa tunga sang *focused military operations* sang mga pasista nga tropa sa ila probinsya.

Sa pahayag sang National Democratic Front-Southern Tagalog (NDF-ST), nangin inspirasyon sa iban pa nga pumuluyo ang paghiliusa kag maisog nga pagpalayas sang mga taga-Quezon sa mga pasista nga militar. Ginapamatud-an sini nga indi upang ang terorismo sang militar sa paghugpong sang pumuluyo.

Kinahanglan nga maglunsar sang mga kampanyang masa agud palayason ang mga militar sa baryo kag pungan ang pagtukod sang mga kampo, suno sa NDF-ST. Nagakadapat man nga

ibuyagyag ang mga bayolasyon sang tawhanon nga kinamatarong kag mag-pasaka sang mga kaso batok sa AFP-PNP-CAFGU santo sa Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law.

Nagpanawagan man ang NDF-ST nga palaparon kag pabaskugon ang mga organisasyon sang pumuluyo agud matipon ang paghiliusa kag mapataas ang diwa kag ikasarang nga magbato sang pumuluyo. #DD

CADUY

